

Asia: VN/4728/2025

Opetus- ja kulttuuriministeriön asetus ammatillisen koulutuksen rahoituksen laskentaperusteista

Lausunnonantajan lausunto

Lausunnon keskeinen sisältö.

MTK kiittää mahdollisuudesta lausua hallituksen esityksestä laiksi ammatillisen koulutuksen toiminnanohjauksen kokeilusta sekä siihen liittyvistä muutoksista rahoitusjärjestelmään. MTK pitää erittäin myönteisenä sitä, että lausuntokierroksen palautteeseen on reagoitu huolellisesti ja vastuullisesti, ja että esitystä on kehitetty edelleen erityisesti maa- ja metsätalousalan koulutuksen näkökulmasta.

MTK haluaa kiinnittää huomiota useisiin konkreettisiin parannuksiin, joilla on merkittävä vaikutus alan koulutuksen rahoituksen oikeudenmukaisuuteen ja koulutuksen järjestämisedellytyksiin:

1. Kustannusryhmien määrän lisääminen viidestä seitsemään

Tämä muutos parantaa tutkintokohtaisen rahoituksen kustannusvastaavuutta ja ottaa aiempaa paremmin huomioon eri alojen väliset kustannuserot. Erityisesti se mahdollistaa maa- ja metsätalousalan koulutusten järjestämisen ylläpitämistä.

2. Vuoden 2023 kustannustietojen käyttö vuoden 2022 sijasta

Tuoreempien kustannustietojen hyödyntäminen johti suoraan maatalousalan koulutuksen rahoituskertoimen nousuun. Tämä vahvistaa sen, että kustannusrakenteet ovat muuttuneet ja että päivitetyllä tiedolla on suuri merkitys oikeudenmukaisen rahoituksen kannalta.

3. Kiinteistökustannusten kohdentaminen seurantaryhmiin

Kiinteistökustannusten osalta siirrytään malliin, jossa koulutuksen järjestäjät kohdentavat nämä kustannukset opetuskustannusten lisäksi suoraan seurantaryhmiin. Tämä on erityisen tärkeää maa- ja metsätalousalalla, jossa koulutuksen järjestäminen edellyttää laajoja tiloja, oppimisympäristöjä ja infrastruktuuria, jotka aiemmin jäivät osin huomioimatta kustannuslaskennassa.

4. Ruokailukustannusten jyvityksen muuttaminen asetuksen (673/2017, 20 a §) mukaiseksi

Muutos, jonka myötä päätoimisesti maa- ja metsätalousalan perustutkintokoulutuksessa opiskelevien ruokailukustannukset jyvitetään kaksinkertaisena, on tärkeä tunnustus alan erityispiirteille. Laajennettu ruokailuoikeus — joka sisältää päivittäisen aterian lisäksi aamiaisen ja päivällisen — on nyt huomioitu kustannuslaskennassa, mikä korjaa aiempaa aliarviointia.

MTK korostaa, että nämä muutokset mahdollistavat maa- ja metsätalouden koulutuksen ylläpitämisen, mutta edelleen rahoitustilanne on kriittinen ja osa koulutuksenjärjestäjistä on luopunut ja karsinut sellaisiakin koulutuksia, joille tulevaisuuden osaamisen kannalta on suuri tarve. Investointien tarve oppimisympäristöjen uudistamiseen on alan muuttuvan toimintaympäristön kannalta jatkuvaa.

MTK painottaa, että maa- ja metsätalousalan koulutuksen turvaaminen on välttämätöntä, jotta Suomi voi varmistaa kansallisen huoltovarmuuden ja omavaraisuuden osaamispohjan. Alan koulutuksen laatu, saavutettavuus ja riittävä rahoitus vaikuttavat suoraan siihen, löytyykö tulevaisuudessa riittävästi osaajia maatalouden, metsätalouden ja elintarviketuotannon tehtäviin.

MTK pitää tärkeänä, että kustannustiedonkeruuta ja sen perusteella tehtäviä rahoituspäätöksiä kehitetään jatkossakin yhteistyössä alan asiantuntijoiden ja koulutuksen järjestäjien kanssa. Olemme valmiita osallistumaan tähän työhön ja tuomaan mukaan maa- ja metsätalousalan näkökulmaa.

Lausuntonne koskien asetuksen 1 §:ää (opiskelijavuoteen kuuluvat päivät)

-

Lausuntonne koskien asetuksen 2 §:ää (toteutuneiden opiskelijavuosien laskenta)

-

Lausuntonne koskien asetuksen 3 §:ää (lähtötason painokertoimet)

-

Lausuntonne koskien asetuksen 4 §:ää (kustannusryhmä- ja muut painokertoimet) ja liitettä

-

Lausuntonne koskien asetuksen 5 §:ää (korotuskertoimet)

-

Lausuntonne koskien asetuksen 6 §:ää (toteutuneiden opiskelijavuosien perusteella myönnettävän perusrahoituksen laskenta)

-

Lausuntonne koskien asetuksen 7 §:ää (suoritetujen tutkinnon osien osaamispisteiden ja tutkintojen lukumäärän perusteella myönnettävän perusrahoituksen laskenta)

-

Lausuntonne koskien asetuksen 8 §:ää (työllistymisen ja jatko-opintoihin siirtymisen perusteella myönnettävän perusrahoituksen laskenta)

-

Lausuntonne koskien asetuksen 2 lukua (opiskelijapalaute)

-

Lausuntonne koskien asetuksen 3 lukua (työelämäpalaute)

-

Susanna Aro
MTK/Maaseudun elinvoima